

РЕЙМЪНД ЧАНДЛЪР ЕМФИЕТО НА ПРОФЕСОР БИНГО

Превод от английски: [Неизвестен], —

chitanka.info

Беше едва десет сутринта, а музиката вече бумтеше с всичка сила. „Бум, бум. Бум, бум, бум.“ Басите бяха надути до дупка. Чак подът вибрираше. Ритъмът заглушаваше мъркането на електрическата самобръсначка, която Джо Петигру прокарваше нагоре-надолу по лицето си, и туптеше в пода и в стените. Струваше му се, че я усеща със стъпалата си. Сякаш се катереше нагоре по краката му. Съседите сигурно бяха на седмото небе от щастие.

Едва десет часът сутринта, а вече лед в чашите, зачервени бузи, леко блеснал поглед, глупава усмивка, висок смях без каквато и да било причина.

Извади щепсела от контакта и мъркането на самобръсначката спря. Докато прокарваше пръсти по кожата в долната част на лицето си, погледът му случайно срещна очите в огледалото и мрачно се вгледа в тях.

— Измит — процеди той през зъби. — На петдесет и две, а вече си съвсем изкуфял. Чудя се как изобщо си там. Изненадвам се, че те виждам.

Издуха косъмчетата от главата на самобръсначката, постави предпазното капаче, нави внимателно кабела върху уреда и го прибра в чекмеджето. Извади лосиона за след бръснене, натри лицето си с него, после си сложи пудра и внимателно я избърса с хавлиена кърпа.

Смръщено погледна изпитото лице в огледалото и се обърна да надникне през прозореца на банята.

Не беше особено мъгливо тази сутрин. Направо си беше слънчево и ясно. Даже се виждаше сградата на кметството. Кой ли пък иска да гледа кметството? Да върви по дяволите кметството! Излезе от банята и навлече сакото, слизайки по стълбите. „Бум, бум. Бум, бум, бум.“ Като в евтина кръчма, където миришеше на дим, пот и долнопробен парфюм. Вратата на хола беше полуотворена. Влезе и застана на прага, вперил поглед в двамата вътре — допрели буза до буза, бавно се носят из стаята. Танцуваха, лепнати един за друг със замечтани очи, в свой собствен свят. Не бяха пияни. Само пийнали, колкото да им се прииска да слушат музиката високо. Стоеше и ги гледаше. Устните на Гладис леко се разтеглиха в подигравателна гримаса, едва забележима. Портър Грийн беше стиснал цигара в ъгълчето на устата си и попритворил едното си око, за да го предпази от дима. Висок, тъмнокос мъж, леко посребрял. Добре облечен. С

хитри очички. Приличаше на продавач на коли. Изобщо на някой, чиято работа не е твърде тежка, нито особено почитена. Музиката спря, някой започна сладкодумно да реди реклама. Танцуващите се разделиха. Портър Грийн пристъпи към радиото и намали звука. Гладис остана наред стаята и погледна към Джо Петигру.

— Можем ли да направим нещо за теб, скъпи, каквото и да е? — попита тя с явно презрение в гласа.

Той безмълвно поклати глава.

— Тогава ти можеш да направиш нещо за мен. Пукни. — Отвори широко уста и избухна в силен смях.

— Престани — обади се Портър Грийн. — Стига си се заяждала с него, Гладис. Е, не обича танцова музика. И какво от това? И ти не харесваш някои неща, нали?

— Разбира се — отвърна Гладис. — Него например.

Портър отиде да вземе бутилка уиски и наля в две големи чаши, оставени на малката масичка.

— Искаш ли уиски, Джо? — попита той, без да го поглежда.

Джо Петигру отново поклати леко глава и нищо не каза.

— Той може да прави номера — продължи да се заяжда Гладис. — Почти е човек. Но не може да говори.

— О, млъкни — отегчено я срязва Портър. Вдигна двете пълни чаши. — Виж, Джо, аз купувам алкохола. Не се тревожиш за това, нали? Не? Е, добре. — Подаде едната чаша на Гладис. Двамата отпиха, без да свалят очи от мълчаливия Джо Петигру, застанал на прага.

— И да взема да се омъжа за тоя — замислено произнесе Гладис. — Как можах? Чудя се какви ли приспивателни съм вземала тогава?

Джо Петигру направи крачка назад, озова се пак във вестибюла и притвори вратата. Гладис се втренчи в нея.

— И все пак — каза тя с променен тон — той ме плаши. Стои там и мълчи. Никога не се оплаква. Никога не се ядосва. Какво ли става в главата му?

Рекламното сладкодумие се изчерпа и пуснаха нов запис. Портър Грийн направи крачка към радиото и отново увеличи звука, после го намали.

— Май мога да се досетя — отвърна на въпроса ѝ той. — Такива истории се случват доста отдавна. -Увеличи отново звука и разтвори обятия.

Джо Петигру излезе на предната веранда, пусна резето на старомодната тежка входна врата и я затвори зад себе си, за да заглуши бумтенето на радиото. Огледа предната част на къщата и забеляза, че прозорците бяха затворени. Тук музиката не се чуваше толкова силно. Тези стари къщи бяха строени доста солидно. Тъкмо се чудеше дали тревата не е вече за косене, когато забеляза по бетонната алея към него да идва странен на вид човек. Случва се понякога да видиш човек с вечерна пелерина, но не и на „Лексингтън авеню“, не и в този квартал. Не и преди обяд. Не и придружена от висок цилиндър. Джо Петигру се втренчи в цилиндъра. Определено не беше нов, определено беше доста поизносен. Вълненият плат, някога мъхест, сега напомняше козината на болна котка. А и вечерната пелерина не беше много стока. Мъжът имаше остър нос и дълбоко хлътнали черни очи. Беше блед, но не изглеждаше болен. Спря пред стъпалата и погледна нагоре към Джо Петигру.

— Добро утро — поздрави той и докосна периферията на цилиндъра си.

— Добро утро — отвърна Джо Петигру. — Какво продавате днес?

— Не продавам списания — обясни мъжът с вечерната пелерина.

— Не и на този адрес, приятелю.

— Нито пък ще ви питам дали имате ваша снимка, която бих могъл доста добре да оцветя с водни бои, прозрачни като лунна светлина над Матерхорн. — Мъжът пъкна ръка под пелерината.

— Не ми казвайте, че имате прахосмукачка под пелерината — промърмори Джо Петигру.

— Нямам и кухня от неръждаема стомана в джоба си — продължи мъжът с вечерната пелерина. — Не че не бих могъл да имам, ако реша.

— Но все пак продавате нещо — сухо отбеляза Джо Петигру.

— Подарявам нещо — уточни мъжът с вечерната пелерина. — На когото трябва. Внимателно подбрани лица...

— Елитен клуб — възкликна отвратен Джо Петигру. — Не знаех, че още съществуват.

Високият мършав човек измъкна ръка изпод пелерината — държеше визитка.

— Неколцина внимателно подбрани — повтори той. — Не знам. Тази сутрин нещо ме мързи. Може да избира само един.

— Джакпота — викна Джо Петигру. — Мен.

Мъжът му подаде визитката. Джо Петигру я взе и прочете: „Професор Август Бинго“. А отдолу в ъгъла с по-малки букви: „Депилаторна пудра «Бял орел»“. Имаше телефонен номер и адрес в Северен Уилкокс. Джо Петигру чукна с нокът по визитката и поклати глава.

— Не използвам такива неща, приятел.

Професор Август Бинго се усмихна едва забележимо. Или по-скоро устните му се опънаха с частица от сантиметъра и очите се сбръчкаха в ъгълчетата. Да го наречем усмивка. Не беше достатъчно голяма, за да се спори по въпроса. Той отново пъкна ръка под пелерината и извади кръгла кутийка, подобна на тези за лента за пишеща машина. Повдигна я и на нея наистина пишеше: „Депилаторна пудра «Бял орел»“.

— Знаете, предполагам, какво е депилаторна пудра, господин...

— Петигру — отзова се любезно той. — Джо Петигру.

— А, инстинктът ми не ме е подвел — отбеляза професор Бинго. — Вие сте в беда. — Той почука с дългия си остър пръст по кръглата кутийка. — Това, господин Петигру, не е депилаторна пудра.

— Чакайте малко — вдигна ръка Джо Петигру. — Отначало беше депилаторна пудра, сега пък не е. И съм бил в беда. Защо? Защото се казвам Петигру ли?

— Всичко с времето си, господин Петигру. Нека първо да си изясня обстановката. Кварталът е занемарен. Вече никой не иска да живее тук. Но вашата къща не е занемарена. Стара е, но добре поддържана. Следователно е ваша собственост.

— Да речем, че притежавам част от нея — уточни Джо Петигру.

Професорът вдигна лявата си ръка с дланта нагоре.

— Тишина, моля. Продължавам анализа си. Данъците са високи, а вие сте собственик на къщата. Ако имахте възможност, щяхте да смените жилището. А защо не сте? Защото не можете да продадете тази къща. Но това е голяма къща. Затова имате наематели.

— Един наемател — поправи го Джо Петигру. — Само един — въздъхна той.

— Вие сте на около четирийсет и осем — предположи професорът.

— Плюс-минус четири години — вметна Джо Петигру.

— Обръснат сте и спретнато облечен. Но на лицето ви е изписано нещастие. Това ме навежда на мисълта, че имате млада съпруга. Разглезена, придирчива. Освен това предполагам... — Внезапно замълча и започна да отвърта капачката на кутийката с нещото, което не беше депилаторна пудра. — Спирам с предположенията — обяви със спокоен глас. — Това — повдигна отворената кутийка и Джо Петигру видя, че е пълна с бял прах — не е Копенхагенско емфие.

— Търпелив съм — започна Джо Петигру, — но защо не престанете да ми обяснявате какво не е и не вземете да ми кажете какво е?

— Емфие — студено обясни професорът. — Емфието на професор Бинго. Моето емфие.

— Емфие също не употребявам — отсече Джо Петигру. — Но ще ви кажа нещо. В края на улицата има мотел „Лексингтън тауърс“. Пълен с второстепенни актьори, статисти и така нататък. Когато не работят, тоест през повечето време, и когато не се наливат с шейсет и пет процента натурален спирт, което почти не се случва, сигурно с удоволствие биха смъркали от онова, което имате. Ако, разбира се, успеете да ги накарате да ви платят за него. Това би трябвало да е от значение за вас.

— Прахът на професор Бинго — изрече професорът с ледено достойнство — не е кокаин. — Той се загърна с пелерината с широк замах и докосна периферията на цилиндъра си. Все още държеше кутийката в лявата си ръка, когато се обърна да си върви. — Кокаин ли, приятелю? — каза той. — О-о-о! В сравнение с праха на Бинго кокаинът е бебешка пудра.

Джо Петигру го изгледа как се отдалечава по бетонната алея и тръгва по тротоара. По старите улици има стари дървета. По „Лексингтън авеню“ растяха камфорови дървета. Наскоро се бяха разлистили и листата им все още бяха оцветени тук-там в розово. Професорът вървеше под дърветата. В къщата все така кънтеше музика. Сигурно вече бяха на третото или четвъртото уиски. Навярно тананикаха песента, допрели буза до буза. Скоро щяха да започнат да

се въргалят по мебелите и да се натискат. Какво значение имаше? Той се зачуди как ли би изглеждала Гладис на петдесет и две. Така както я караше сега, едва ли щеше да изглежда като хорова певица.

Спря да мисли за това и се вгледа в професор Бинго, спрял под едно от камфоровите дървета, обърнал се към Джо Петигру. Хвана с ръка периферията на износения си цилиндър, вдигна го високо над главата си и се поклони. Джо Петигру учтиво му махна. Професорът пак си сложи шапката и много бавно, така че Джо Петигру да види точно какво прави, извади щипка прах от все още отворената кръгла кутийка и я поднесе под ноздрите си. Джо Петигру почти чу всмръкването — онова дълго вдишване, с което почитателите на емфие поемаха тютюневия прах възможно по-дълбоко В носа си.

Не го чу наистина, разбира се, само си го представи, но съвсем ясно го забеляза. Шапката, вечерната пелерина, дългите тънки крака, бялото лице, невиждало слънце, дълбоките черни очи, вдигнатата ръка, кръглата кутийка в лявата длан. Едва ли беше на повече от петнайсет метра. Точно пред четвъртото камфорово дърво от края на алеята.

Ама не може да е било така, защото, ако е стоял пред дървото, Джо Петигру нямаше да вижда целия ствол на дървото, тревата, края на бордюра, улицата. Част от всичко това щеше да е скрито зад странното сухо тяло на професор Бинго. Само че не беше. Защото професор Август Бинго вече не беше там. Там нямаше никой. Абсолютно никой.

Джо Петигру наклони глава и се загледа надолу по улицата. Стоеше и не мърдаше. Почти не чуваше радиото в къщата. Зад ъгъла се появи кола, мина и отмина. Зад нея се вдигна прах. Листата на дърветата не зашумоляха, но все пак издадоха едва чут звук. И тогава нещо друго прошумоля.

Бавни стъпки идваха към Джо Петигру. Не се чуваха токове. Само плъзгането на кожени обувки по бетона на алеята. Започнаха да го болят мускулите отзад на врата. Усети как стисна зъби. Стъпките бавно приближаваха все повече и повече. Стигнаха съвсем до него. И настана миг на пълна тишина. После шумолящите стъпки отново се отдалечиха от Джо Петигру. И тогава гласът на професор Бинго прозвуча от нищото:

— Безплатна мостра — подарък от мен, господин Петигру. Но, разбира се, за следващи поръчки отношенията ни ще бъдат поставени

на по-професионална основа.

Стъпките отново зашумоляха — отдалечаваха се. След малко Джо Петигру престана да ги чува. Защо погледна точно към горното стъпало на стълбите, не разбра, но погледна. И там, където никоя ръка не я беше оставяла, точно до бомбето на дясната му обувка, имаше кръгла кутийка като за лента за пишеща машина. На етикета ѝ с класически краснопис с мастило бе написано „Прахът на професор Бинго“.

Много бавно, като грохнал старец или като на сън, Джо Петигру се наведе и вдигна кутийката, покри я с ръка и я пъкна в джоба.

„Бум, бум. Бум, бум, бум, бум“ — продължаваше да гърми радиото. Гладис и Портър Грийн изобщо не му обръщаха внимание. Бяха се притиснали един в друг в единия край на писалищната маса, впили устни в устни. С дълга въздишка Гладис отвори очи и погледна към вратата. После цялата се стегна и рязко се отдръпна. Вратата на стаята бавно се отваряше.

— Какво има, скъпа?

— Вратата. Какво е намислил пък сега?

Портър Грийн извъртя глава. Сега вратата бе широко отворена. Но на прага нямаше никой.

— Добре, вратата е отворена — установи той с леко надебелял глас. — И какво от това?

— Джо е.

— Джо е и какво от това? — повтори раздражено Портър Грийн.

— Крие се там. Намислил е нещо.

— Пфу! — въздъхна с досада той. Стана и отиде до вратата. Надникна във вестибюла. — Няма никой — подхвърли през рамо. — Сигурно е станало течение.

— Няма никакво течение — възрази Гладис.

Портър Грийн тракна вратата, увери се, че е добре затворена, разтърси я. Хубаво се беше затворила. Тръгна към Гладис. Беше на крачки от писалищната маса, когато вратата щракна зад него и отново бавно се отвори. Гладис писна, надвиквайки силната музика от радиото.

Портър Грийн скочи към радиото и рязко го изключи.

— Не се дръж смахнато — процеди той през зъби. — Не обичам смахнати жени.

Гладис седеше с отворена уста, втренчена в отворената врата. Портър Грийн се върна обратно и излезе във вестибюла. Нямаше никой. Не се чуваше нито звук. Къщата бе съвършено тиха.

После от горния етаж в задната част на къщата някой започна да подсвирква.

Портър Грийн отново затвори вратата и този път заключи. Поумно щеше да постъпи, ако беше пуснал и резето. Можеше да си спести доста неприятности, но не беше особено далновиден, а и мислите му бяха заети с други неща.

Освен това резето едва ли щеше да промени нещо.

Внимателно трябваше да се обмисли всичко. Шума — ще го заглуши, като увеличи звука на радиото. Нямаше да се наложи много да го увеличава. Даже май никак: тресеше пода и така, както си беше. Джо Петигру се усмихна презрително на отражението си в огледалото.

— Толкова дълго прекарахме заедно с теб — рече той на отражението си. — Големи приятели сме. Отсега нататък трябва да си имаш име. Ще те наричам Джоузеф.

— Не ми се прави на интересен — сопна се Джоузеф. — Не съм от кротките.

— Имам нужда от съвета ти — каза Джо. — Не че някога съм им обръщал внимание. Сега обаче съм сериозен. Да вземем праха, дето ми го даде професорът. Действа. Гладис и гаджето ѝ не ме видяха. Два пъти стоях пред отворената врата и те гледаха право в мен. Нищичко не видяха. Тя затова изпищя. Ако ме беше видяла, нямаше да се изплаши нито на йота.

— Щеше да се разсмее — уточни Джоузеф.

— Но аз те виждам, Джоузеф. И ти ме виждаш. Да предположим, че след време прахът престане да действа. Би трябвало, иначе професорът не би могъл да печели пари. Значи трябва да знам колко дълго трае ефектът.

— Ще разбереш, не бой се — посъветва го Джоузеф, — особено ако някой гледа към теб в този момент.

— Може да се окаже голямо неудобство — смръщи вежди Джо Петигру, — ако разбираш какво имам предвид.

Джоузеф кимна. Много добре разбираше.

— Може пък да трае вечно — предположи той.

— Вероятно професорът притежава друг прах, който прекъсва действието на този. Може това да е уловката. Дава ти прах, с който ставаш невидим, а поискаш ли пак да станеш видим, отиваш при него с пачката.

Джо Петигру се замисли над идеята, но я отхвърли. Едва ли бе възможно — на визитката на професора имаше адрес в Уилкокс, вероятно в офис сграда. Там има асансьори и ако професорът очаква клиенти, които никой не може да види, но, да речем, може да усети при докосване... абе, никак не би било практично кабинетът му да е в офис сграда, ако прахът е с траен ефект.

— Добре — примири се Джоузеф малко кисело. — Няма да упорствам.

— Следващият въпрос е какво печеля от това, че ставам невидим — продължи разсъжденията си Джо. — Какво имам предвид — Гладис и Портър Грийн не ме виждат. Следователно не виждат и дрехите, с които съм облечен, защото празен костюм, застанал на прага, би ги изплашил много повече от липсата на каквото и да било. Но би трябвало да има някаква система. Дали изчезва от поглед всичко, което докосвам?

— Сигурно е така — въодушеви се Джоузеф. — Защо не? Всичко, което пипнеш, изчезва, също като теб.

— Ама аз пипнах и вратата — възрази Джо. — И тя не изчезна. На всичкото отгоре не пипам — имам предвид буквално не докосвам — всичките си дрехи. Краката ми опират в чорапите, а чорапите допират обувките. Кожата ми докосва ризата, но не и самото. А нещата в джоба ми?

— Ами сигурно е свързано с аурата ти — хрумна му на Джоузеф. — Или пък магнитното ти поле или просто личното ти пространство — както и да го наречеш, — всичко, което попадне в обсега на това поле изчезва като теб. Цигари, пари, всичко твое, но не и неща като врати, стени и подове.

— Не ми се струва особено логично — ядоса се Джо Петигру.

— Ти ли ще ми говориш за логика? — сопна се Джоузеф. — Щеше ли сега да си невидим, ако мислеше логично? Оня шантав професор щеше ли да се обърне към човек с логично мислене? Къде е изобщо логиката в цялата тая работа? Избира си някой напълно непознат, дето никога не е виждал, нито чувал преди, и му дава

безплатно кутийка прах и типът, на когото го дава, сигурно е единственият в целия квартал, който веднага измисля как да го използва. Виждаш ли някаква логика във всичко това? На кукуво лято.

— Добре — бавно започна Джо Петигру, — значи каквото и да взема със себе си на долния етаж, няма да се вижда. Може дори да не се чува.

— Можеш, разбира се, да опиташ с чаша за уиски — предложи Джоузеф. — Вземи я точно когато някой посегне към нея. Веднага ще разбереш дали изчезва, като я пипнеш.

— Бих могъл да опитам — съгласи се Джо Петигру. Замълча и се замисли. — Чудя се дали ще се появя постепенно, или ей така изведнъж. Бам!

— Аз залагам на второто — заяви Джоузеф. — Старецът не случайно се е нарекъл Бинго. Според мен и двете стават бързо — и изчезването, и появата. Това, което трябва да установиш, е кога.

— Ще разбера — обеща Джо Петигру. — Много внимателно ще проуча. Важно е. — Кимна на отражението си в огледалото и Джоузеф му отвърна. Обърна се да си върви и подметна през рамо: — Само малко ми е жал за Портър Грийн. Толкова време и пари хвърли по нея. А съм сто процента сигурен, че единственото, което ще получи в замяна, са подигравки.

— Не можеш да бъдеш толкова сигурен в това — възрази Джоузеф. — Той ми прилича на човек, който винаги получава онова, за което си е платил, или...

И с това приключиха. Джо Петигру влезе в спалнята и свали стар куфар от висок рафт в килера. От него извади очукано дипломатическо куфарче със счупена дръжка. Отключи го с ключе. В куфарчето имаше малък твърд пакет, увит в памучен парцал за прах. Под парцала се появи стар вълнен чорап, а в чорапа — трийсет и два милиметров автоматичен пистолет, смазан, почистен и зареден. Джо Петигру го сложи в десния джоб на панталона — усети как му натежа, повече от грях. Върна куфара на място и слезе на долния етаж, стъпвайки тихо и внимателно. После реши, че е глупаво, защото дори дъските на стълбите да скърцаха, никой нямаше да ги чуе при високата музика.

Стигна долу и тръгна към вратата на хола. Натисна дръжката лекичко. Вратата беше заключена. Поставиха ключалка, когато долният етаж бе превърнат в ергенски апартамент за даване под наем.

Джо извади връзката с ключове и бавно пъхна един в ключалката. Завъртя го. Усецаше как езичето се дръпва назад. Резето не беше спуснато. И защо да бъде? Това се прави само нощем, и то ако си от боязливите. Задържа дръжката с лявата ръка и внимателно откряна вратата, колкото да освободи и езичето на дръжката. Тук беше тънкият момент — един от тънките моменти. Щом езичето излезе, пусна дръжката в първоначалното и положение и извади ключа. Сега здраво хванал дръжката, леко бутна вратата — трябваше да отвори достатъчно, за да погледне вътре. Не се чу никакъв звук освен бумтящото радио. Никой не изкрещя. Следователно никой не гледаше към вратата. Дотук добре.

Джо Петигру пъхна глава през процепа и надникна. Стаята беше топла, миришеше на цигарен дим, на човешка плът и едва-едва на алкохол. Вътре обаче нямаше никой. Джо бутна вратата, отвори я широко и прекрачи прага — по лицето му бе изписано разочарование, веднага заменено от гримаса на отвращение.

В задната част на всекидневната имаше плъзгащи се врати, които някога водеха към трапезарията. Сега трапезарията служеше за спалня, но старите плъзгащи врати си стояха. Ръката му безцелно се вдигна и приглади оредяващата черна коса на темето. За миг лицето му загуби всякакво изражение. После ъгълчетата на устните му се разтеглиха в едва забележима усмивка, която можеше да означава всичко. Обърна се и затвори вратата. Отиде до писалищната маса и погледна полуразтопения лед на дъното на двете високи стъклени чаши; ледчетата, плувнали във вода в стъклена купа до отворената бутилка с уиски; смачканите фасове в пепелника — един от тях още димеше с тъничка струйка, издигаща се в неподвижния въздух.

Джо тихо седна в единия ъгъл на писалищната маса и си погледна часовника. Сякаш бе минала цяла вечност, откакто се бе запознал с професор Бинго. В друго време, в друг свят. Сега да можеше да си спомни точно в колко часа бе вдъхнал щипката прах. Трябва да е било към десет и двајсет, помисли той. Беше по-добре да знаеше със сигурност, да беше изчакал, да бе експериментирал. Много по-добре. Ала кога ли е правил каквото е по-добре.

Изобщо не си спомняше да е постъпвал така. И със сигурност не му се беше случвало, откакто бе срещнал Гладис.

Извади пистолета от джоба и го остави на масичката пред себе си. Седеше и го гледаше с празен поглед, заслушан в тътена на радиото. После се пресегна и едва ли не с нежност освободи предпазителя. Като свърши това, се облегна назад и зачака. И както чакаше, без никакво определено чувство, изведнъж си спомни. Беше от ония неща, дето много хора трябва да помнят. Зад затворената двойна врата дочуваше поредица от звуци, които почти не стигаха до съзнанието му, отчасти заради шума от радиото, отчасти заради силата на завладелия го спомен.

Когато плъзгащите врати започнаха да се отварят, Джо Петигру се пресегна и взе пистолета от масичката. Остави го на коляното си — единственото движение, което направи. Дори не погледна към вратите.

Щом се отвориха достатъчно, за да мине тялото на мъж, в отвора се появи Портър Грийн. Беше хванал вратата високо горе, пръстите му лъщяха от напрежение. Залюля се, сграбчил вратата така, сякаш бе пиян. Очите му бяха широко отворени и втренчени, а устата му започна да се изкривява в глуповата усмивка. Пот лъщеше по лицето и косматия му бял корем. Беше само по панталон, бос, косата му — рошава и сплъстена от пот. По лицето му имаше и още нещо, което Джо Петигру не можеше да види, защото не откъсваше поглед от килима между краката си, подпрял пистолета на коляно, без да го насочва наникъде.

Портър Грийн пое тежко и дълбоко дъх и го изпусна с дълга въздишка. Пусна вратите и направи няколко колебливи стъпки в стаята. Очите му се спряха на бутилката с уиски на масичката пред писалището, точно пред Джо Петигру. Фокусираха се върху бутилката, тялото му леко се извърна и се наведе напред още преди да беше приближил достатъчно, за да стигне до нея. Бутилката издрънка върху стъклената повърхност на масичката. Дори и тогава Джо Петигру не вдигна поглед. Усети миризмата на мъжа, който беше толкова близо до него и изобщо не подозираше това, и тогава изпитото му лице се сгърчи от внезапна болка.

Бутилката тръгна нагоре, ръката с фините черни косъмчета изчезна от полезрението на Джо Петигру. Клокоченето на течността се чу въпреки шума от радиото.

— Кучка! — процеди дрезгаво през зъби Портър Грийн. — Проклетата, гадна, мръсна, противна кучка. — Гласът му бе пълен с ужас

и отвращение.

Джо Петигру леко мръдна с глава. Имаше място само колкото да се изправи и застане между писалището и холната масичка, без да събори или докосне нещо. Стана. Пистолетът бе в ръката му. Вдигна го. Очите му лека-полека се вдигаха заедно с пистолета. Съзря отблизо голата мека плът над панталона на Портър Грийн. Забеляза как лъщи потта по издутината над пъпа му. Отмести поглед надясно и го плъзна по ребрата. Ръката му застина. Сърцето е малко по-високо, отколкото обикновено си мислят повечето хора. Джо Петигру го знаеше. Дулото на пистолета също го знаеше. Дулото се насочи право срещу сърцето и с решителен натиск, почти с безразличие, Джо Петигру дръпна спусъка.

Изстрелът бе по-силен от радиото и различен като звук. В него имаше усещането за удар, за мощ. Ако отдавна не си стрелял с пистолет, винаги се изненадваш от внезапно изригналия живот в инструмента на смъртта, начина, по който бързо се задвижва в ръката ти, като гущер по скала.

Застреляните хора падат по всевъзможни начини. Портър Грийн падна настрани — едното коляно се огъна преди другото. Свлече се леко като същество без кости, сякаш коленете му бяха гумени и можеха да се огъват на всички страни. За секундата, която отлетя, докато падаше, Джо Петигру си спомни един циркаджийски номер, който беше гледал доста отдавна, докато самият той все още се занимаваше с шоу бизнес. Номерът се изпълняваше от висок слаб мъж-каучук и момиче. Както се правеха на идиоти, мъжът започваше да пада настрани — много бавно — тялото му се извиваше като обръч — не можеше да определиш кога всъщност е паднал на сцената.

Мъжът сякаш се стопяваше и се разливаше без усилие, без удар. Направи го шест пъти. Първият път беше просто забавно, вторият — интересно да го наблюдаваш и да се чудиш как го прави. На четвъртия път жените в залата закрещяха: „Не му разрешавайте да го прави! Не му разрешавайте!“ Той обаче пак падна. И до края на номера съсипа нервите на всички чувствителни, ужасени от онова, което правеше, защото беше нечовешко и неестествено и никой с нормално тяло не би могъл да го направи.

Джо Петигру се отърси от спомена и се върна в настоящето, където Портър Грийн лежеше на пода с глава върху килима, без

никаква кръв по тялото. За първи път Джо Петигру погледна лицето му и видя, че е дълбоко надрано и разкъсано от острите дълги нокти на побесняла жена. Чашата преля. Джо Петигру отбори уста и зави като ранен звяр.

В собствените му уши викът прозвуча, сякаш идваше от много далеч, все едно от друга къща. Слаб, раздиращ звук, който нямаше нищо общо с него. Може пък изобщо да не е изкрещял. Може да са изсвирили гумите на някой, решил да вземе завой твърде рязко. Или да е чул вика на грешна душа, полетяла към ада. Нямаше никакви физически възприятия въобще. Имаше чувството, че се носи около ръба на масата и покрай трупа на Портър Грийн. Но полетът му, или там каквото беше, си имаше цел. Беше стигнал до вратата. Пусна резето. После се понесе към прозорците. Бяха затворени, но не и заключени; заключи ги. Отиде до радиото. И го изключи. Край на тътена. Сякаш го обгърна белият покров на междузвездна тишина. Отиде до плъзгащите се врати.

Влезе в спалнята на Портър Грийн, която бе служила за трапезария някога много отдавна, когато Лос Анджелис беше млад и горещ, сух и пращен, и все още в плен на пустинята и на шумолящите евкалиптови дървета, и на дебелите палми, които растяха покрай улиците.

От трапезарията бе останал единствено вграденият шкаф за порцелан между двата северни прозореца. Зад очуканите му врати се виждаха книги. Не много. Портър Грийн не си падаше особено по книгите. Леглото бе до източната стена, зад която бе стоята за закуска и кухнята. Беше много разхвърляно — леглото — и върху него имаше нещо, но Джо Петигру нямаше желание да види какво е. От другата страна на леглото имаше люлееща се врата, но сега бе заменена с обикновена, която здраво прилепваше към касата си, имаше и резе. Резето беше спуснато. Джо Петигру си помисли, че вижда прах в пукнатините на вратата. Явно рядко я отваряха. Но резето беше спуснато и това бе важно.

Влезе в антренцето, от което се отиваше във вестибюла под стълбите. Това помещение осигуряваше достъп до банята (някога стая за шиене) в другата част на къщата. Под стълбището имаше и килер. Два куфара в ъглите, костюми на закачалки, палто и шлифер. В единия ъгъл бе захвърлен чифт кални мъжки бели обувки. Загаси отново

лампата и затвори вратата. Влезе в банята. Беше доста голяма, със стара вана. Джо Петигру мина покрай огледалото над мивката, без да го поглежда. Не му се разговаряше с Джоузеф точно сега. Детайлът, това беше главното — изключително внимание към детайла. Прозорците на банята бяха отворени и тензухените пердета се ветрееха. Затвори ги плътно и завъртя ръчката. Банята нямаше друга врата освен тази, през която беше влязъл. Някога имаше врата за към предната част на къщата, но сега беше зазидана и облепена с водоустойчиви тапети като стените във вестибюла.

Стаята отпред бе превърната в килер за боклуци. В нея имаше стари мебели и разни вехтории, сред които бюро с повдигащ се плот от ужасно дъбово дърво, което навремето така са харесвали. Джо Петигру никога не го беше използвал, дори не беше влизал тук преди. И толкоз.

Обърна се и спря пред огледалото в банята. Хич не му се искаше. Но Джоузеф вероятно се бе сетил за нещо важно. Затова вдигна очи и погледна към Джоузеф. Джоузеф също го изгледа с неприятен втренчен поглед.

— Радиото — отсече Джоузеф. — Ти го изключи. Грешка. Да го намалиш — да. Но не и да го изключиш.

— О! — възкликна Джо Петигру. — Да. Май си прав. За пистолета обаче не съм забравил — потупа той джоба си.

— И прозорците в спалнята — каза Джоузеф почти с презрение. — Освен това ще трябва да погледнеш Гладис.

— Прозорците на спалнята — добре ще проверя и тях — кимна Джо Петигру и замълча. — Не искам да я поглеждам. Мъртва е. Няма начин да не е мъртва. Разбрах го още щом го видях.

— Този път се подигра не с когото трябва, а? — студено попита Джоузеф. — Ти да не би да си очаквал нещо подобно?

— Не знам — вдигна рамене Джо. — Не, чак дотам не съм стигал, мисля. Ама голяма каша забърках. Изобщо не се налагаше да го убивам.

Джоузеф го изгледа със странно изражение.

— И щеше да хвърлиш на вятъра усилията и материала на професора. Не мислиш, че е дошъл дотук само за да се поразходи, нали?

— Довиждане, Джоузеф — каза Джо Петигру.

— За какъв дявол ми казваш „довиждане“? — сопна се Джоузеф.

— Така ми дойде — отвърна Джо Петигру и излезе от банята.

Заобиколи леглото, за да затвори и заключи прозорците. Накрая все пак погледна Гладис, колкото и да не му се искаше. Нямаше нужда. Инстинктът му не го беше излъгал. Леглото приличаше на бойно поле. А лицето на Гладис не можеше да е по-изкривено, по-насинено и по-мъртво. От дрехите ѝ бяха останали няколко съдрани парцала. И толкова. Само няколко парчалчета. Изглеждаше пребита. Изглеждаше ужасно.

Стомахът на Джо Петигру се надигна и в устата му загорча. Бързо излезе от спалнята и се облегна на вратата, като внимаваше да не я пипа.

— Радиото да е включено, но не силно — прозвуча гласът му в тишината, след като стомахът му зае обичайното си място. — Пистолетът — в ръката му. Тази част няма да ми хареса. — Погледът му се насочи към външната врата. — По-добре да използвам телефона горе. Ще имам достатъчно време да се върна.

Въздъхна тихо и се зае да довърши започнатото. Но когато дойде моментът да сложи пистолета в ръката на Портър Грийн, установи, че не може да го погледне в лицето. Имаше чувството, даже беше сигурен, че очите на Портър Грийн са отворени и го гледат, а той не можеше да издържи на погледа на тези очи, макар и мъртви. Струваше му се, че Портър Грийн би му простил и всъщност не е имал нищо против да бъде застрелян. Беше бързо и навярно много по-малко неприятно от онова, което щеше да му осигури законът.

Не това го караше да се срамува. Не се срамуваше и от факта, че Портър Грийн му беше отнел Гладис — би било глупаво. Портър Грийн далеч не ѝ беше първият — Гладис бе поела по този път преди години. Изглежда се срамуваше от ужасните кървави деруги. Дотогава Портър Грийн поне бе приличал на мъж. Деругите го превръщаха някак си в глупак. Макар и мъртъв. Мъж с вида и поведението на Портър Грийн, с толкова опит с жените и въобще — такъв мъж не би трябвало да стига до бой с повлекана като Гладис — жена без душа, която не можеше да даде нищо на никой мъж, нито дори на себе си.

Джо Петигру не се смяташе за властен мъж, но поне никога не го бяха драли по лицето.

Старателно постави пистолета в ръката на Портър Грийн, без нито веднъж да го погледне в очите. Май се попрестара — това с

пистолета изглеждаше прекалено подредено. Със същото старание и без излишно бързане Джо Петигру уреди всичко останало, което трябваше да се урежда.

Чернобялата полицейска кола се появи иззад ъгъла и спря пред къщата. Без шум, без сирени. Двамата униформени полицаи безмълвно огледаха верандата, затворената врата и прозорците. Чуваха постоянния поток от разговори от радиото в колата, регистрираха го в съзнанието си, без да му обръщат специално внимание.

— Не чувам викове — отбеляза онзи откъм бордюра — и не виждам съседите да са се събрали отпред. Май са ни пратили за зелен хайвер.

Полицаят зад волана кимна.

— По-добре да звъннем все пак на вратата — разсеяно предложи той.

Отбеляза си часа върху формуляра за рапорт и съобщи на диспечера, че патрулната кола не е в движение в момента. Полицаят откъм бордюра излезе и тръгна по бетонната пътека към верандата. Натисна звънеца. Чу го как звъни някъде в къщата. Чуваше и музика от радио или от грамофон — съвсем ясно се чуваше, макар и тихо, идваше от стаята със затворени прозорци от лявата му страна. Отново натисна звънеца. Никакъв отговор. Мина по верандата и почука леко по прозореца. После по-силно. Музиката продължаваше да свири, но иначе никакъв признак на раздвижване отвътре. Слезе от верандата и заобиколи къщата, за да стигне до задния вход. Вратата против насекоми бе закрепена с кука отвътре. Входната врата зад нея беше затворена. И тук имаше звънец. Натисна и него. Извънтя съвсем наблизко, доста пронизително, но никой не се отзова. Почука силно по предната врата, после я дръпна. Куката не поддаде. След това заобиколи къщата от другата страна. Прозорците от север бяха твърде високо и не можеше да се погледне през тях, без да се стъпи на нещо. Стигна до затревената площ пред къщата и тръгна направо през тревата към радиоколата. Тревата беше добре поддържана и бе поливана предната вечер. По едно време полицаят се обърна да види дали токовете му не оставят следи по тревата. Не оставяха. Слава Богу. Беше съвсем млад полицай, още не беше закоравял.

— Никой не отваря, но отвътре се чува музика — съобщи на партньора си, облягайки се на колата.

Шофьорът се заслуша за миг в радиоговорителя, после излезе от колата.

— Ти поеми онази страна — посочи той на юг с палеца си. — Аз ще пробвам в другата къща. Може съседите да са чули нещо.

— Едва ли, иначе вече щяха да ни дишат във вратовете — предположи първият полицай. — По-добре да попитаме все пак.

Възрастен човек разкопаваше с мотичка розови храсти зад къщата южно от дома на Джо Петигру. Младият полицай го попита дали е чул нещо в съседната къща, което би могло да предизвика обаждане в полицията. Нищо. А да е виждал хората да излизат? Не, не бил забелязал никого. Петигру нямаше кола. Наемателят имал кола, но гаражът изглеждаше заключен. Виждаше се катинарът. Какви хора ли? Ами, обикновени. Не създават неприятности на никого. Радиото не е ли малко шумничко напоследък? Като сега? Старецът поклати глава. Сега не беше високо. Одеве — да. В колко часа го намалиха? Не знаеше. Какво значение имало? Преди час, половин час. Нищо особено не се е случвало тук, полицай. Цяла сутрин се мотая в градината. Идваме по обаждане, обясни полицаят. Сигурно е станала грешка, вдигна рамене възрастният мъж. Има ли някой друг в неговата къща? В неговата ли? Старецът поклати глава. Не, в момента не. Жена му отишла на фризьор. Искала да си сложи от онова лилаво чудо, с което сега е модерно да се боядисва побелялата коса. Мъжът изхихика. Младият полицай се изненада — изобщо не предполагаше, че старецът би могъл да се изсмее, като гледаше как чопка около розите — някак отсечено, сърдито.

В къщата от другата страна на дома на Джо Петигру, където отиде шофьорът на радиоколата, никой не отвори входната врата. Полицаят заобиколи и в задния двор завари дете на неопределена възраст и с неопределен пол яростно да ритя детската си кошарка. Носът му течеше, но детето явно нямаше нищо против. Полицаят силно почука на задната врата. Отвори мърлява жена с провиснала коса и през отворената врата от кухнята се изля диалогът на долнопробна радиопиеса, който жената явно продължаваше да слуша с напрегнатото внимание на сапър, обезвреждащ мина. Нищо не била чула, изкрещя тя, прецизно вмъквайки отговора си между две реплики от смахнатия диалог. Нямала време да се занимава с чужди работи. Радио в съседната къща ли? Ами да, май имали. Като че ли го беше

чувала да свири от време на време. Не би ли могла да намали малко това нещо, попита полицаят, смръщил вежди към радиоапарата до кухненската мивка. Би могла, отвърна тя, но хич и не посегна. Слабичко тъмнооко момиче с провиснала коса като на майка си внезапно изникна отнякъде, застана на петнайсет сантиметра от корема на полицаия и впи поглед в ризата му. Той отстъпи крачка назад, момичето го последва. Още една минута в тази къща и ще се побъркам, помисли си ченгето.

— Значи нищо не сте чули, а? — викна той към жената. Тя вдигна ръка да въдвори тишина, изслуша кратката размяна на лигави излияния по радиото и чак тогава поклати отрицателно глава. Понечи да затваря вратата още преди полицаят да бе прекрачил прага. Момиченцето ускори оттеглянето му като майсторски го замери със зряла малина.

Лицето му изглеждаше малко позачервено, когато се срещна с колегата си при радиоколата. И двамата погледнаха оттатък улицата, после се спогледаха и вдигнаха рамене. Шофьорът тръгна да заобикаля колата откъм багажника, за да седне отново зад волана, но размисли и пак пое по бетонната пътека към верандата на Петигру. Заслуша се в радиото и забеляза, че иззад щорите прониква светлина от лампа. Опита се да надникне вътре — пробва под различен ъгъл при единия прозорец, при другия. И най-сетне намери малък процеп, през който можеше да погледне вътре с едно око.

Дълго се вира, накрая видя нещо, което приличаше на тяло на мъж, проснато по гръб на пода до крака на ниска масичка. Полицаят се изправи и рязко махна с ръка на другото ченге. Младият веднага дотича.

— Влизаме — отсече шофьорът. — Не ти върви тази смяна. Видях някакъв тип вътре, който определено не танцува. Радиото е включено, лампите светят, всички врати и прозорци са заключени, никой не отваря, а на пода лежи човек. Това какво ти говори?

В този момент Джо Петигру вдъхна втората си щипка от праха на професор Бинго.

Влязоха в кухнята — използваха отвертка и отвориха прозореца, без да чупят стъклото. Старецът от съседната къща ги видя и моментално продължи да си окопава розите. Кухнята беше чиста и подредена, защото Джо Петигру я поддържаше така. След като се

озоваха там, установиха, че със същия успех можеха да си стоят и отвън. Нямахше как да влязат в стаята със светнатата лампа, ако не счупят някоя врата. Наложих се отново да излязат и да опитат през прозорец откъм предната веранда. Шофьорът на радиоколата откряна втори прозорец, с тежката отвертка освободи езичето на дръжката, успя да го повдигне, колкото да бръкне и да откачи с крайчеца на отвертката куката, закачена отвътре. Вдигнаха нагоре рамката на долния прозорец и се вмъкнаха в стаята, без да докосват с ръце нищо освен ръчката.

В стаята беше топло и задушно. Шофьорът хвърли бърз поглед към Портър Грийн и влезе в спалнята, разкопчавайки пътом кобура на пистолета си.

— А ти най-добре стой с ръце в джобовете — посъветва той младия си колега през рамо. — Може да се окаже, че днес не ти е ден. — Каза го без сарказъм или каквото и да било в гласа, съвсем делово. Но младокът въпреки това се изчерви и прехапа устни. Стоеше и гледаше Портър Грийн. Нямахше нужда да го пипа, нито дори да се навежда над него. Беше виждал много повече мъртъвци от партньора си. Стоеше съвсем неподвижен, защото знаеше, че не може да направи нищо, дори напротив — по-добре нищо да не прави, защото даже само ако ходи по килима, би могъл да съсипе нещо, което криминалистите иначе биха използвали.

Докато стоеше мълчаливо загледан в трупа, му се стори (макар радиото в ъгъла да продължаваше да работи), че чу едва доловимо дрънкане и прошумоляването на стъпки по верандата отвън. Бързо се обърна и отиде до прозореца. Дръпна завесата и погледна навън.

Не. Никой. Изглеждаше леко озадачен, защото имаше много остър слух. След това на лицето му се изписа отвращение.

— Внимавай, хлапе — каза си той. — Не трябва да се допускат грешки сега.

Можеше да си стои пред някой закътан вход, да извади портфейла от джоба си и визитка от портфейла, да я прочете и никой да не вижда нито портфейла, нито визитката, нито ръката, която я държи. Хората вървяха нагоре-надолу по улицата, едни лениво, други забързано — обичайната тълпа в ранен следобед, — и никой дори не те

поглежда. А дори и някой да хвърли поглед към теб, ще види един празен вход. При други обстоятелства би било забавно. Сега не беше, по очевидни причини. Джо Петигру усещаше умора в краката си. От десетилетие не бе ходил толкова много пеша. Нямах как — наложи се. Не можеше да изкара колата на Портър Грийн. Ако една съвършено празна кола тръгне по улиците на града, сигурно щеше да привлече вниманието на катаджиите. Все някой щеше да се развика. Нямах представа какво може да се случи.

Съществуваше риск да се блъсне в автобус или трамвай, в група хора. Изглеждаше напълно възможно. Хората вероятно нямаше да тръгнат да се оглеждат да видят кой ги е блъснал, но винаги бе възможно някой едър, силен мъжага да сграбчи празното пространство и да го хване за ръката, а после да прояви достатъчно упорство и да продължи да стиска, макар и да не вижда какво. Не. Много по-добре беше да върви пеша. Джоузеф сигурно щеше да одобри решението му.

— Нали, Джоузеф? — попита той, вглеждайки се в пращното стъкло на входната врата зад себе си.

Джоузеф не отвърна. Там беше, определено, само дето не се виждаше ясно. Беше един такъв замъглен. Нямах я обичайната за него острота на характера.

— Добре, Джоузеф. Някой друг път. — Джо Петигру погледна визитката, която продължаваше да държи. Оставаха му десетина пресечки до сградата, където се намираше стая 311 — офисът на професор Август Бинго. Имаше и телефонен номер. Джо Петигру се зачуди дали не е по-умно първо да си уговори час. Да, по-умно би било. Там сигурно щеше да се наложи да ползва асансьор, а това означава да се остави изцяло в ръцете на шанса. Много от тези стари сгради (а беше почти убеден, че професор Бинго е избрал за офиса си сграда, която да отива на старомодния му цилиндър) нямаха аварийно стълбище. Имаха външни стълби и товарен асансьор, до които нямаше достъп откъм фойето. Много по-добре е да си уговори час.

Съществуваше и друг деликатен въпрос — заплащането. Джо Петигру имаше трийсет и седем долара в портфейла си, но предполагаше, че тези трийсет и седем долара едва ли ще накарат сърцето на професор Бинго да подскочи от радост. Професор Бинго без съмнение внимателно подбираше бъдещите си клиенти и по всяка вероятност щеше да настоява за сериозна част от наличните им авоари.

Нямаше да е лесно да се уреди. Едва ли ще успееш да осребриш чек, ако никой не може да види въпросния чек. Дори касиерът да видеше чека, което според Джо Петигру сигурно би било възможно, ако го остави на гишето и си дръпне ръката — ще има чек, но касиерът едва ли би подал парите на празното пространство. Изключено бе да разчита на банката. Би могъл, разбира се, да изчака някой друг да осребри чек и да грабне парите. Но банката не е най-подходящото място за подобни операции. Ограбеният сигурно щеше да вдигне голям шум и врява, а Джо Петигру знаеше, че първото нещо, което прави банката в такива случаи, е да блокира вратите и да включи алармата. По-добре да остави човека с парите да излезе от банката. Но това също си имаше недостатъци. Ако беше мъж, щеше да сложи парите на място, откъдето неопитен джебчия трудно щеше да ги измъкне въпреки техническите предимства пред повечето опитни джебчии. Трябваше да е жена. Но жените рядко осребряваха чекове с големи суми, а и на Джо Петигру му бе съвестно да краде дамски чанти. Даже да не бе опряла до тези пари, загубата на самата чанта би я съсипала — жените са напълно безпомощни без чантите си.

— Не ставам за тази работа — каза си Джо Петигру полу на глас, все още стоейки във входа. — Друг на мое място щеше да извлече максималното от подобна ситуация.

Самата истина — и там беше бедата. Макар да бе пуснал безпогрешен куршум в сърцето на Портър Грийн, Джо Петигру по принцип беше свестен човек. Отначало се бе въодушевил, но сега разбираше, че да си невидим не винаги е предимство. Може пък да няма повече нужда от праха на професор Бинго. Имаше начин да установи. Но ако все пак се наложи да го използва, трябваше да му е подръка за моментална употреба.

Единственото разумно нещо бе да се обади по телефона на професора и да си уговори час за посещение.

Излезе от входа и тръгна към следващата пресечка по външния край на тротоара. Оттатък кръстовището се виждаше мрачен бар. Там сигурно ще намери телефон в някое уединено сепаре. Разбира се, и телефонът в уединено сепаре можеше да се окаже капан. Току-виж дойде някой и избере уж празното сепаре и реши да се настани — не, по-добре да не мисли за това.

Влезе в бара. Беше достатъчно уединен: двама мъже на бара и една двойка в сепарето. По това време на деня почти никой не пиеше, с изключение на малцина безделници и алкохолици и понякога двойка тайни любовници. Двамата в сепарето приличаха на такива. Бяха седнали плътно един до друг, впили очи в очи, забравили за всичко около себе си. Жената беше с ужасна шапка и палто от мръснобяла агнешка кожа, изглеждаше подпухнала и изгаряща от желание. Мъжът приличаше на Портър Грийн — същия непочтен, безскрупулен, всезнаещ тип. Джо Петигру застана до сепарето и погледна към двойката с отвращение. Пред мъжа имаше чаша с уиски, а до нея друга празна чаша. Жената пиеше противна смес на разноцветни слоеве. Джо Петигру погледна уискито.

Сигурно не беше разумно, но му се прииска. Бързо се пресегна към чашката и ливна уискито в гърлото си. Беше ужасно на вкус. Закашля се неистово.

Мъжът от сепарето изправи рамене, извъртя глава и втренчи поглед право в Джо Петигру.

— Какво по дяволите... — прозвуча остро гласът му.

Джо Петигру замръзна. Стоеше, стиснал чашката, а мъжът го гледаше право в очите. Мъжът сведе поглед надолу, надолу към празната чаша, която Джо Петигру държеше. Мъжът опря ръце на масата и започна да се придвижва странично, за да се измъкне от мястото си. Не каза и дума повече, но Джо Петигру не се нуждаеше от пояснения. Обърна се и хукна към задната част на бара. Барманът и двамата мъже пред него се обърнаха да гледат. Мъжът от сепарето вече се бе изправил.

Джо Петигру я откри тъкмо навреме. На вратата пишеше: „Мъже“. Бързо влезе и затръшна вратата. Нямаше ключалка. Бръкна панически в джоба за кутийката. Още не я бе извадил, когато вратата започна да се отваря. Застана зад нея, развъртя капачката на кутийката и грабна голяма щипка. Поднесе я под носа си секунда преди мъжът от сепарето да влезе при него в мъжката тоалетна.

Ръката на Джо Петигру така силно трепереше, че половината от праха се посипа по пода. Изпусна и капачката. С дяволска точност тя се изтърколи по бетонния под и спря току пред дясната обувка на мъжа от сепарето.

Мъжът застана пред прага и се огледа. Старателно се огледа. И право в Джо Петигру погледна, но този път изражението му беше съвсем различно. Погледна настрани. Пристъпи към двете затворени тоалетни. Бутна едната врата, после другата. И двете тоалетни бяха празни. Мъжът стоеше и зяпаше. От гърлото му излезе странен звук. С разсеян жест извади пакет с цигари и напъха една между устните си. После между пръстите му изникна малка сребърна запалка, щракна и под цигарата му се появи жълто пламъче.

Мъжът издуха от дробовете си дълга струя дим. Бавно се обърна и тръгна към вратата като на сън. Излезе. После най-неочаквано отново се върна, блъсвайки вратата пред себе си. Джо Петигру едва успя да се отмести. Мъжът пак огледа щателно помещението. Ето един ужасно объркан човек, помисли Джо Петигру. Един много ядосан човек, който неочаквано бе преглътнал един доста горчив хап тази сутрин. Мъжът отново излезе.

Джо Петигру въздъхна. На стената имаше прозорец с матово стъкло — малък, но съвсем подходящ. Махна куката и се опита да го отвори. Беше заял. Напъна по-силно. От усилието го заболя гърбът. Най-сетне прозорецът поддаде и се плъзна рязко нагоре.

Джо отпусна ръце и ги забърса в панталона си. В този миг зад него се чу глас:

— Това не беше отворено.

— Кое не беше отворено, господине? — обади се друг глас.

— Прозорецът, глупако.

Джо внимателно се обърна и предпазливо се отдалечи от прозореца. Барманът и мъжът от сепарето гледаха натам.

— Сигурно е бил отворен — троснато заяви барманът. — И без обиди, ако обичате.

— Аз пък казвам, че не беше — настоя мъжът от сепарето с повече упорство и далеч по-малко учтивост.

— Сега и лъжец ли ме наричате? — запита барманът.

— Откъде знаете, че е бил отворен? — Мъжът от сепарето отново започваше да става агресивен.

— А вие защо се върнахте тук, като сте толкова сигурен?

— Защото не повярвах на очите си — мъжът от сепарето вече почти крещеше.

Барманът се захили.

— А очаквате аз да им повярвам. Как ви се струва тая работа?

— О, върви по дяволите! — озъби се мъжът от сепарето. Обърна се и хлопна вратата на мъжката тоалетна, като пътьом нацели с цяло стъпало капачката от кутийката с праха на професор Бинго. Пластмасата изхрущя под обувката му. Никой не обърна внимание, само Джо Петигру — е, поне със сигурност, погледна натам.

Барманът отиде до прозореца, затвори го и завъртя ръчката.

— Дано това успокои онзи кретен — промърмори той и си излезе.

Джо Петигру внимателно се приближи до счупената капачка и се наведе над нея. Пооправи я колкото успя и я нахлупи върху кутийката. Вече не изглеждаше надеждно затворена, затова я уви в хартиена салфетка.

Един мъж влезе в тоалетната, но той си имаше друга работа. Джо Петигру хвана вратата, преди да се затвори, и се измъкна навън. Барманът беше пак зад бара. Мъжът от сепарето и жената с мръсно бялото палто от агнешка кожа напускаха заведението.

— Елате пак — покани ги барманът с тон, който придаде на думите му точно обратния смисъл.

Мъжът от сепарето бе готов да спре, но жената му каза нещо и двамата излязоха.

— Какво става? — попита мъжът, седнал пред бара, който не беше ходил в тоалетната.

— Аз щях да забърша далеч по прилична фуста от тази в Северен Бродуей, и то в един по обяд — презрително заяви барманът. — Тоя тип не стига че няма никакво възпитание и капчица мозък в главата, ами няма и вкус.

— Но пък знаеш какво има — лаконично се обади мъжът пред бара.

Джо Петигру тихичко излезе от заведението.

Автогара Кахуенга — ето къде трябваше да отиде. Там по всяко време на деня идваха и си отиваха хора с една-единствена мисъл в главата. Хора, които никога не се обръщат да видят кой ги е блъснал, хора, които нямаха време да мислят, а повечето от тях нямаха и с какво да мислят, ако случайно имаха време. Вдигаше се много шум. Набирането на номер в празна телефонна кабина нямаше да привлече вниманието на никого. Пресегна се към тавана и разви леко крушката

да не светне, като затвори вратата. Беше вече малко поразтревожен. Не можеше да разчита на праха за повече от час. Пресметна времето, откакто бе оставил младия полицай във всекидневната в къщата, до мига, когато мъжът от сепарето го беше видял.

Приблизително един час. Това го накара да се замисли. Дълбоко. Надникна във визитката за телефонния номер. Гладстоун 7–4963. Пусна монета и го набра. Отначало не се чу никакъв сигнал, после слушалката запищя в ухото му, нещо щракна и Джо Петигру чу как монетата му пада в отвора за връщане. После прозвуча глас на оператор:

— Какъв номер набирате, моля?

Джо Петигру го прочете.

— Един момент, моля — каза тя. Настъпи пауза. Джо Петигру непрекъснато гледеше през стъклената стена на кабината. Чудеше се кога ли ще се появи някой, който ще се опита да отвори вратата и да влезе, и кога ли някой щеше да забележи странното за всеки страничен наблюдател положение на телефонната слушалка — на ухото на лице, което не е там. Навярно изглеждаше странно, предположи Джо. Едва ли можеше да изчезне цялата проклета телефонна система само защото той използваше един от телефоните.

— Съжалявам, сър, но в указателя няма такъв телефонен номер — прозвуча отново гласът на оператора.

— Трябва да има — енергично възрази Джо Петигру и повтори номера. Операторката също повтори думите си и добави:

— Един момент, моля, ще ви свържа с „Информация“.

В кабината беше горещо и Джо Петигру започна да се поти. От „Информация“ се обадиха, изслушаха, изчезнаха за малко и пак се върнаха.

— Съжалявам, сър. Няма телефон, записан под това име.

Джо Петигру излезе от кабината тъкмо навреме, за да избегне жена с мрежа в ръка, която явно доста бързаше. Измъкна се на косъм от сблъсък с нея и веднага напусна автогарата.

Не, държеше се глупаво. Беше набрал номера. И дори да беше нерегистриран номер, операторката, като знае, че той разполага с номера, и то с верния номер, просто щеше да му каже да го набере пак. Щеше да си помисли, че е сбъркал при набирането. Следователно Бинго изобщо няма телефон.

— Добре — каза Джо Петигру. — Добре, Бинго. Дали пък да не се отбия при теб и да си поговорим за това. Току-виж се окаже, че изобщо няма да имам нужда от пари. Човек на твоята възраст трябваше по-добре да помисли, преди да напише фалшив телефонен номер на визитната си. Как очакваш да въртиш търговия с продукта си, ако клиентите нямат начин да се свържат с теб?

Говореше си на ум. После си каза, че навярно е несправедлив с професор Бинго. Професорът приличаше на човек, който много добре си разбира от работата. Сигурно си е имал причина да постъпи така. Джо Петигру извади отново визитната и пак я погледна. „Бланки билдинг“ 311, Северен Уилкокс. Джо Петигру никога не бе чувал за „Бланки билдинг“, ала какво от това. Във всеки голям град е пълно с миши дупки като тази. Едва ли е на повече от километър. То цялата търговска зона на Уилкокс едва ли се простираше на повече от километър.

Тръгна на юг. Сградата беше с нечетен номер, значи трябваше да е на източната страна на улицата. Защо не помоли операторката да провери адреса, като не успя да намери името. Сигурно щеше да му каже да си гледа работата, ама можеше и да му отговори.

Доста лесно намери пресечката, откри и номера, макар и не толкова лесно — използва метода на изключването. Обаче сградата не се наричаше „Бланки билдинг“. Отново прочете визитната, за да е сигурен, че не греша. Не, не грешеше. Точно това си беше адресът, но на него нямаше офис сграда. Нямаше и частна къща, нито магазин.

Хубаво чувство за хумор имал този професор Август Бинго. Служебният му адрес се оказа полицейският участък на Холивуд.

Освен криминалистите, фотографите и художника, който скицираше обстановката в мащаб, за да се знае разположението на мебелите, прозорците и всичко друго, в къщата работеха лейтенант от криминалния отдел и сержант. Двамата бяха от участъка в Холивуд и затова дрехите им изглеждаха малко по-крещящи, отколкото се очаква от цивилни полицаи. Единият бе извадил яката на спортната си риза върху яката на още по-спортното си сако. Беше с небесносин панталон и обувки с позлатени катарамии. Чорапите му бяха на ярки ромбове и сияеха в тъмнината на дрешника под стълбището между спалнята и банята. Бе накарал униформените полицаи да навият квадратния килим, за да се види подът. Под килима имаше врата-капак с халка във

вдлъбнатина, за да не стърчи над нивото на дъските. Мъжът със синия панталон — оказа се, че е сержантът, макар да изглеждаше по-възрастен от лейтенанта — дръпна халката и подпря отворения капак на стената на дрешника. Пространството отдолу беше полуосветено от вентилационните отвори в основата на стената. Имаше груба дървена стълба, която се опираше на бетонната стена на мазето. Сержантът, на име Редър, нагласи стълбата и слезе, колкото да види какво има долу.

— Голямо помещение — обяви Високо. — Навремето сигурно е имало стълбище за надолу, преди да го покрият със сачак, за да направят дрешника. Оставили са капака за достъп до тръбите за газ, вода и канализацията. Дали си заслужава да надникна във вентилационните шахти?

Лейтенантът беше едър красив мъж с телосложение на защитник в американския футбол. Имаше тъжни черни очи. Казваше се Уолдман. Разсеяно кимна в отговор на зададения от колегата му въпрос.

— Виждам долната част на парното котле — викна Редър. Пресегна се и почука по него. Желязото звънна. — Само едно котле. И сигурно е поставено откъм етажа. Някой провери ли вентилационните шахти?

— Да — отвърна Уолдман. — Доста са големи, може да се мине по тях, но три са заковани и боядисани отгоре. Капакът на четвъртата — в задната част на къщата — е хлабав, но пък точно в нея е поставен газомерът така, че няма как да се промушиш покрай него.

Редър се качи обратно по стълбата и затвори капака на отвора в пода на дрешника.

— Ами този килим? — посочи той навитото руло.

— Доста трудно би било да се върне на място без гънчица.

Отупа ръцете си от прахта в килима, двамата излязоха от дрешника и затвориха вратата. Отидоха във всекидневната и се загледаха в суетнята на криминалистите.

— Отпечатъците ще бъдат без значение — каза лейтенантът, прокарайки пръст по брадичката си срещу косъма на леко наболата черна брада. — Освен ако случайно не попаднем на нещо съвсем ясно и категорично. Или някой отпечатък върху прозорец или врата. Макар че и това няма да е достатъчно убедително доказателство. Петигру живее в тази къща в края на краищата. Това е неговата къща.

— Какво ли не бих дал да разбере кой е съобщил за изстрела — въздъхна Редър.

— Петигру. Кой друг? — Уолдман продължаваше да търка брадата си. Очите му гледаха тъжно и сънливо. — Не вярвам да е самоубийство. Видял съм твърде много случаи и в нито един от тях самоубиецът не е стрелял в сърцето си от разстояние не по-малко от метър, а по-вероятно и повече, да речем метър и двайсет или и петдесет.

Редър кимна. Гледаше към котлето. Пред него имаше две решетки — едната на пода, другата на стената.

— Но да предположим, че е самоубийство — продължи да разсъждава Уолдман. — Къщата е заключена отвсякъде — отворен е единствено прозорецът, през който са влезли патрулиращите полицаи, при това единият от тях е стоял до него, докато пристигнем. Вратата е не само заключена, но и със спуснато резе, което не е свързано с ключалката. Всички прозорци са заключени и единствената друга врата — онази, която води към стаята за закуска в задната част на къщата — е със спуснато отвътре резе, което не може да се отвори откъм стаята за закуска, и автоматично резе от другата страна, което не може да се отвори отгук. Следователно всички физически обстоятелства показват, че Петигру не е имал достъп до тези стаи, когато е бил произведен изстрелът.

— Засега — уточни Редър.

— Засега, да. Но някой е чул този изстрел и някой е съобщил за него. Никой от съседите не го е чул.

-Така твърдят — вметна Редър.

— Но защо ще лъжат, след като вече сме намерили телата. Хайде, преди това може — да речем, не искат да се замесват. Чулият не иска да свидетелства за следствието, да го мъкнат в съда. Някои не желаят да се занимават с такива работи, разбираемо. Но ако не са чули нищо, или си мислят, че не са, ще им досаждат много повече, отколкото ако са чули. Следователите непрекъснато ще се опитват да ги накарат да си спомнят нещо, което са убедени, че съседите просто са забравили. Знаеш колко често се оказва точно така.

— Да се върнем на Петигру — предложи Редър. Сега вече гледаше в партньора си, много бдително и леко победоносно, все едно се радваше на тайна мисъл.

— Трябва да го приемем за заподозрян — отбеляза Уолдман. — Съпругът винаги е сред заподозрените. Сигурно е знаел, че жена му се заиграва с Портър Грийн. Петигру не е извън града или кой знае къде. Млекарят го е видял тази сутрин. Излязъл е или преди, или след изстрела. Ако е излязъл преди, значи е чист. Ако е излязъл след това, пак може да не го е чул. Но според мен го е чул, защото е бил най-близо. И ако го е чул, какво би направил?

Редър се намръщи.

— Никога не правят логичното, нали? Така си е. Логично би било да се опита да влезе тук, да установи, че не може, без да разбие врата или прозорец. После да се обади в полицията. Но този тип живее в къщата, където жена му се натиска с квартиранта. Или е ужасно студенокръвно животно, или пет пари не дава...

— Случват се такива работи — вметна Уолдман. — ...или пък се е чувствал унижен и в него са бушували огън и жупел. Чува изстрела и е абсолютно наясно, че му се иска да е натиснал спусъка лично. Освен това е наясно, че и ние по всяка вероятност ще си помислим същото. Затова излиза и ни се обажда от обществен телефон и после изчезва. Когато се върне, ще бъде най-изненаданият тип на света.

Уолдман кимна.

— Но всичко това е без значение, докато не ни се отдаде шанс да го преценим що за личност е. Чист късмет би било никой да не го е видял, като излиза, чист късмет е и никой да не съобщи за изстрела. Той не може да разчита на това, следователно не би могъл да разчита и на идеята да се прави, че не знае. Ако е самоубийство, съм склонен да мисля, че не е чул изстрела и не ни се е обаждал. Излязъл е или преди, или след и изобщо не знае, че някой е умрял.

— Но да речем, че не е самоубийство — заразсъждава на свой ред Редър. — Трябвало е да се измъкне оттук и да остави помещението заключено. Добре. Как го е направил?

— Да. Как?

— През котлето. То е свързано и с вестибюла. Забеляза ли? — запита Редър победоносно.

Очите на Уолдман се плъзнаха надолу към котлето и обратно към Редър.

— Какъв ли е на ръст? — зачуди се.

— Едно от момчетата погледна дрехите му на горния етаж. Метър и седемдесет и пет, носи обувки четирийсет и втори номер, риза — трийсет и осем. Общо взето — дребен. Точно колкото трябва. Вертикалната решетка се крепи само на едно лостче. Да я обработим за отпечатъци и да пробваме.

— Не се опитваш да ме правиш на глупак, нали, Макс?

— Как бих могъл, лейтенант? Ако е убийство, убиецът трябва да е излязъл някак от стаята. Няма убийство в заключена стая. Никога не е имало.

Уолдман въздъхна и погледна към петното върху килима в ъгъла на холната масичка.

— Няма, предполагам. Но е жалко, че не можем да си завъдим поне едно.

В три без шестнайсет Джо Петигру вървеше по тиха алея в Холивудските гробища. Навсякъде беше тихо, а тази алея — отдалечена и забравена. Тревата бе зелена и прохладна. Съгледа каменна пейчица и седна. Погледът му попадна върху мраморен паметник с ангелчета. Изглеждаше скъп. Виждаше се, че буквите някога са били златни. Прочете името. То му напомни за отдавна отминали времена, отдавна отминал блясък — за дните, когато звездите от големия екран живееха като източни халифи и умираха като кралски величия. Паметникът даже беше твърде обикновен за човек, който някога е бил толкова известен. От другата страна на реката нямаше много от тези имитации на райски кътчета.

Някога много отдавна, в един объркан и мрачен свят на домашно направен джин, войни между банди, десетпроцентни рискови инвестиции, купони, на които всички се отрязват задължително, пури, които се пушат в театъра. Тогава всеки пушеше пури. Над ложите в партера винаги се стелеше тежък дим. Течението го отнасяше към сцената. Усещаше го, докато се олюляваше на четири метра във въздуха, възседнал велосипед с колела като дини. Джо Меридит — клоун велосипедист. Добре звучеше. Никога не го изписваха на видно място в афишите — нямаше и как да очаква друго с този номер — но пък беше много по-напред от акробатите. Номерът беше соло. Едно от най-добрите падания в бизнеса. Изглежда лесно, а? Опитайте някой път и ще видите дали е лесно — да паднеш от четири метра на тила си върху твърдата сцена, да се превъртиш леко и да стъпиш на крака, без

да ти падне шапката и без да изпускаш дваисетсантиметровата пура, която дими в ъгъла на огромната ти боядисана уста.

Зачуди се какво ли би станало, ако опита да го направи сега. Сигурно щеше да си счупи четири ребра и да си пробие белия дроб.

По алеята се зададе някой. Един от онези младоци-здравеняци, дете ходеха без палта във всякакво време. На дваисет-дваисет и една, прекалено гъста и дълга черна коса, не съвсем чиста, тесни безлични черни очи, тъмна кожа, риза, отворена на гърдите — мускулести и без косми.

Спря се пред пейката и измери Джо Петигру с бърз бръснещ поглед.

— Имаш ли кибрит?

Джо Петигру се изправи. Беше време да си върви вкъщи. Извади сгъваем картонен кибрит от джоба си и го подаде.

— Благодаря. — Младокът измъкна самотна цигара от джоба на ризата си и бавно я запали, хвърляйки поглед наляво и надясно. Докато връщаше кибрита с лявата ръка, погледна и през рамо, само един бърз поглед. Джо Петигру посегна към кибрита. Младокът светкавично пхна дясната си ръка под ризата и рязко извади малък пистолет.

— А сега портфейла, глупако, и не мисли, че се шег...

Джо Петигру го изрита в слабините. Младежът се превеи одве и по кожата му изби пот. Не издаде нито звук. Все още държеше пистолета в ръка, но вече не го насочваше срещу Джо. Здравеняк, няма съмнение. Джо Петигру отстъпи крачка и изби с крак пистолета от ръката му. Грабна го, преди онзи да успее да мръдне.

Сега младокът дишаше тежко и на пресекулки. Изглеждаше доста зле. На Джо Петигру му стана малко мъчно. Беше му дал да се разбере. Можеше да каже каквото си иска. Само дето нямаше какво да каже. Светът беше пълен с млади здравеняци. Това беше техният свят, светът на Портър Грийн.

Беше време да се прибира. Тръгна по обляната в слънчева светлина алея, без да се обръща назад. Стигна до чистичка зелена кофа за боклук и пусна в нея пистолета. Тогава погледна назад, но онзи беше изчезнал. Сигурно бързаше да се махне и охкаше на всяка крачка. Може би дори тичаше. Накъде ли тичаш, след като убиеш някого? Наникъде. Отиваш си у дома. Много е сложно да бягаш. Трябва да се обмисли, да се подготви. Нужно е време, пари, дрехи.

Краката го боляха. Беше изморен. Но сега можеше да си купи кафе и да вземе автобуса. Защо му трябваше да бърза толкова — да беше изчакал, да беше обмислил всичко предварително. Професор Август Бинго беше виновен. С неговия прах всичко изглеждаше прекалено лесно, като пряк път, неотбелязан на картата. Поемаш по него, но после установяваш, че този пряк път не води доникъде, а свършва в двор със зло куче. И ако си много бърз и имаш късмет, ритваш злото куче където трябва и се връщаш обратно по стъпките си.

Плъзна ръка в джоба и докосна увитата кутийка с праха на професор Бинго — посмачкана и полупразна, но в нея все още имаше прах, който можеше да се използва, ако намери повод, макар това да му се струваше малко вероятно.

Колко лошо, че професор Бинго не бе написал истински адрес на визитката си. Джо Петигру с удоволствие щеше да го посети, за да му извие врата. Личност като него можеше да причини много зло на света. Много повече, отколкото сто Портър Грийновци.

Но човек като професор Бинго сигурно би предвидил всичко. Дори да имаше офис, навярно щяхте да го намерите там само ако той пожелае.

Джо Петигру продължи равномерния си ход.

Лейтенант Уолдман го видя и през три къщи го позна, далеч преди мъжът да бе завил по алеята към дома си. Изглеждаше точно както Уолдман си го беше представял — изпито лице, спретнат сив костюм, премерени движения. С точното тегло и точното телосложение.

— Добре — изправи се той от стола край прозореца. — И без грубости, Макс. Пипай внимателно.

Бяха изпратили полицейската кола зад ъгъла. Улицата отново бе тиха и спокойна. Нямахше нищо сензационно. Джо Петигру зави по алеята и тръгна към верандата. Споя на няколко метра от къщата.

Навлезе в тревата. Извади джобно ножче. Наведе се и измъкна с ножчето стрък глухарче с корена. Избърса внимателно острието, затвори го и го сложи обратно в джоба. Хвърли глухарчето към ъгъла на къщата, извън полезрението на мъжете отвътре.

— Не разбирам — дрезгаво прошепна Редър. — Просто е невъзможно този тип да е пречукал някого днес.

— Видя прозореца — каза Уолдман и се дръпна назад в сянката, без резки движения. Сега лампите в стаята не светеха, радиото отдавна не работеше. Джо Петигру гледаше нагоре към счупения прозорец точно пред него. Все още беше насред тревата. Тръгна малко по-бързо нагоре към верандата и спря. Протегна ръка и леко дръпна мрежестата врата, колкото да види дали е отворена. Пусна я и се изправи. На лицето му се изписа странно изражение. После бързо се обърна към вратата.

Щом посегна към нея, тя се отвори. Вътре стоеше Уолдман, гледайки мрачно.

— Вие, предполагам, сте господин Петигру — каза той учтиво.

— Да, аз съм Петигру — отвърна изпитото безизразно лице. — Вие кой сте?

— Полицай, господин Петигру. Името ми е Уолдман. Лейтенант Уолдман. Влезте, моля.

— Полицай? Някой е влязъл с взлом ли? Прозорецът...

— Не, не е кражба с взлом, господин Петигру. Всичко ще ви обясним. — Отстъпи назад и Джо Петигру мина покрай него. Свали си шапката и я закачи, точно както правеше обикновено.

Уолдман застана до него и бързо опипа тялото му.

— Съжалявам, господин Петигру. Влиза в задълженията ми. Това е сержант Редър. Ние сме от участъка в Холивуд. Да отидем във всекидневната ви.

— Това не е нашата всекидневна — възрази Джо Петигру. — Тази част от къщата се дава под наем.

— Знаем, господин Петигру. Просто седнете и се отпуснете.

Джо Петигру седна и се облегна назад. Очите му внимателно шареха из стаята. Видяха очертанията, направени с тебешир, и сивата пудра, останала след криминалистите. Наведе се пак напред.

— Какво е това? — остро запита той.

Уолдман и Редър го изгледаха спокойно и сериозно.

— В колко часа излязохте днес? — попита Уолдман, небрежно се облегна назад и запали цигара.

Редър седна на ръба на стол, приведен напред, отпуснал дясната си ръка върху коляното. Пистолетът му бе в къс кожен кобур в десния джоб на панталона. Никога не му бяха харесвали кобурите за под

мишница. Този тип Петигру не приличаше на човек, който би го накарал да използва пистолета, но все пак не можеше да бъде сигурен.

— В колко часа ли? Не помня. Някъде към дванайсет.

— Накъде се бяхте запътил?

— На разходка. Отидох до Холивудските гробища за малко. Първата ми жена е погребана там.

— О, първата ви жена — възкликна нехайно Уолдман. — А имате ли представа къде е в момента настоящата ви съпруга?

— Сигурно е излязла с квартиранта. Казва се Портър Грийн — спокойно предположи Джо Петигру.

— Просто ей така, а? — недоверчиво го изгледа Уолдман.

— Просто ей така — Петигру отново плъзна поглед към пода, където бяха тебеширените очертания и тъмното петно на килима. — Дали не бихте могъл да ми кажете, все пак...

— След малко — прекъсна го Уолдман доста по-остро. — Имахте ли някаква причина да се обадите в полицията? Оттук или докато сте бил навън?

Джо Петигру поклати глава.

— Щом съседите не се оплакват, защо аз да се оплаквам?

— Не разбирам — обади се Редър. — За какво говори той?

— Доста шумни бяха, а? — досети се Уолдман. Петигру кимна пак.

— Но затваряха всички прозорци.

— А заключваха ли ги? — небрежно попита Уолдман.

— Голям смях пада, някое ченге като започне да се прави на хитро — отвърна Джо Петигру не по-малко небрежно. — Откъде да знам дали са ги заключвали?

— Добре, ще престана да се правя на хитър, щом това ви дразни, господин Петигру — каза Уолдман с приятна, тъжна усмивка на лицето. — Прозорците бяха заключени. Затова патрулиращите полицаи са били принудени да счупят стъклото, за да влязат. А сега — защо се е наложило да влязат в къщата ви, господин Петигру?

Джо Петигру само го гледаше, без да мига. Не им отговаряй, помисли си той, и те сами ще започнат да ти разправят. Не могат да се спрат. Умират от желание да говорят. Сякаш са влюбени в приказките си. Той си замълча. Уолдман продължи:

— Някой се е обадил в полицията и съобщил, че е чул изстрел в тази къща. Помислихме, че може да сте вие. Не знаем със сигурност. Съседите твърдят, че не са чули нищо.

Ето сега има опасност да сбъркаш, каза си наум Джо Петигру. Как ми се иска да поговоря с Джоузеф. Уж всичко ми е ясно. Чувствам се добре, но тези момчета не са тъпи. Особено този с медения глас и еврейските черти. Симпатията, но не можеш лесно да го излъжеш. Идвам си у дома и виждам ченгета вкъщи, някой ги е повикал заради изстрел и отпред има счупен прозорец, а стаята е била претършувана толкова дълго, че сега изглежда изморена. А там има и петно, което би могло да е от кръв. А тебеширените очертания навярно бележат положението на нечие тяло. Гладис я няма, Портър Грийн също го няма. И как ли бих постъпил, ако не знаех нищо? Май не ми пука. Да, сигурно е така. Просто не ми пука какво си мислят тези приятелчета. Защото, като реша да не съм тук, няма да съм. Чакай малко. Това не урежда нищо. Няма да разсъждавам по този начин. Ако е убийство и самоубийство, тогава няма да имам нищо против да съм тук. Добре съм си и тук.

— Договор за самоубийство — каза той на глас уж замислено. — Портър Грийн не приличаше на такъв тип. Нито жена ми Гладис. Твърде повърхностна и прекалено себична.

— Никой не е споменавал нищо за умрели — дрезгаво се обади Редър.

Ето ти едно истинско ченге, помисли си Джо Петигру. Като по филмите. Този не ме притеснява. Не обича хората да разсъждават или да правят очевидни умозаклучения. Доста тъпа забележка направи, май по-тъпа никога не съм чувал.

— Ами то е очевидно. Или за вас не е?

Уолдман пусна едва забележима усмивка.

— Чули са само един изстрел, господин Петигру. Ако свидетелят е чул правилно. А честно казано, понеже не знаем кой е свидетелят, все още не сме го разпитали. Но не е било договор за самоубийство. Мога да ви уверя. И тъй като престанах да се правя на хитър — макар да си мисля, че вие още не сте — нека веднага да ви кажа: униформените полицаи са открили Портър Грийн мъртъв там, където виждате очертанятията. Гърдите му са били там, където виждате петното от кръв. Много малко кръв е изтекла. Бил е прострелян право в сърцето —

доста точно — от разстояние, което прави почти невероятна хипотезата за самоубийство. Преди това е удушил жена ви, след доста разгорещена борба.

— Явно не е познавал жените толкова добре, колкото е смятал — заключи Джо Петигру.

— Този тип трепери от вълнение — обади се заядливо Редър.

Уолдман махна с ръка, без да сваля усмивката от лицето си.

— Това не е представление, Макс — възрази той на партньора си, но не погледна към него. — Макар да знам, че правиш много добри представления. Господин Петигру е интелигентен уравновесен мъж. Не знаем много за семейния му живот, но знаем достатъчно, за да предполагаме, че не е бил щастлив. Той не се преструва на покрусен от скръб. Нали така, господин Петигру?

— Точно.

— Така си и мислех. Освен това не е идиот, Макс. Господин Петигру много правилно се е досетил по вида на стаята, от нашето присъствие тук, от начина, по който се държим, че е станало нещо сериозно. Може дори да е очаквал да се случи нещо подобно.

Джо Петигру поклати глава.

— Едно от гаджетата ѝ веднъж я преби — спокойно сподели той. — Тя го разочарова. Тя всички разочарова. Оня дори поиска и мен да пребие.

— И успя ли? — поинтересува се Уолдман, сякаш ситуацията бе най-естественото нещо на света — съпруга като Гладис, съпруг като Джо Петигру и квартирант като Портър Грийн или някой друг, точно копие на Портър Грийн.

Джо Петигру се усмихна дори по-незабележимо и от Уолдман. Това точно нямаше да узнаят. Нямаше да им разкрива физическите си умения — рядко ги използваше, и то само при свръхкритични обстоятелства. Пазеше ги като резервен вариант, като остатък от праха на професор Бинго.

— Сигурно бе решил, че не си заслужава — вдигна рамене той.

— Голям мъж сте, Петигру, няма що — подметна подигравателно Редър. В душата му се надигаше леко отвращение, горчиво като жлъчка.

— Та както казах — продължи спокойно Уолдман, — ако съдим по онова, което заварихме, когато дойдохме, имало е доста

разгорещена борба. Лицето на мъжа бе сериозно одрано, а жената бе цялата посинена, плюс обичайните следи от удушване — не особено приятна гледка за чувствителен човек. Вие чувствителен човек ли сте, господин Петигру? И да сте, ще се наложи да идентифицирате тялото.

— Това е първата ви злонамерена реплика, лейтенант.

Уолдман се изчерви и прехапа устни. Той самият беше много чувствителен. Петигру беше прав.

— Съжалявам — извини се той сякаш най-искрено.

— Сега вече знаете какво открихме тук. И тъй като вие сте съпругът — и тъй като, доколкото ни е известно, не е ясно кога точно сте излязъл от къщата, логично е да бъдете заподозрян за един от двата смъртни случая, а може и за двата.

— И за двата ли? — запита Джо Петигру. Този път показва истинска изненада и моментално разбра, че е допуснал грешка. Опита се да я поправи. — А, сецам се какво искате да кажете. Драскотините по лицето на Портър Грийн и ударите по тялото на жена ми, за които споменахте, не доказват, че той я е удушил. Аз може да съм го застрелял и после да съм удушил жена си — докато е била в несвяст или в безпомощно състояние след побоя.

— Тоя тип няма никакви емоции — установи Редър с известно учудване.

— Има емоции, Макс — поправи го тихо Уолдман.

— Но е живял с тях преди много време. Доста надълбоко са. Нали, господин Петигру?

Джо Петигру се съгласи. Не беше убеден, че е успял да замаже грешката, но може и да беше.

— Раната в гърдите на Портър Грийн определено не е типична за самоубийство — продължи Уолдман. — Не би била дори ако си представим, че човек може хладнокръвно и спокойно да реши да се самоубие заради достатъчно сериозни според него причини — ако изобщо може да се говори за хладнокръвно и спокойно самоубийство. Някои наистина изглеждат такива. Но за човек, който току-що е преживял яростна борба, за човек в такова душевно състояние — да насочи пистолет към тялото си от възможно най-голямо разстояние и преднамерено и точно да се прицели в сърцето си и да стреля — никой не би могъл да повярва, господин Петигру. Никой.

— Значи аз съм го направил — каза Петигру и погледна Уолдман право в очите.

Уолдман се взря в него, после се обърна да загаси цигарата си в пепелник от кехлибарено на цвят стъкло. Натисна фасата старателно от всички страни, докато съвсем го смачка. Заговори, без да поглежда към Петигру, като някой, който мисли на глас, абсолютно спокоен в разсъжденията си.

— Има два довода против тази хипотеза. По-точно имаше. Първо прозорците бяха заключени — всички прозорци. Вратата на тази стая беше заключена и макар че вероятно имате ключ в качеството си на хазяин — о, впрочем, вие сте хазяинът, нали?

— Аз съм собственик на къщата — кимна Петигру.

— И да имате ключ, не бихте могъл да отворите вратата, защото е било пуснато резето, което не е свързано с ключалката. Вратата към вашата кухня все пак не може да се отвори от другата страна, ако не се махне резето от тази. Има капак на пода за мазето, но през него няма как да се излезе от къщата. Установихме го. Затова отначало решихме, че единствената възможност е Портър Грийн сам да е сложил край на живота си, защото никой не би могъл да излезе от стаята, след като го е убил, и да я остави заключена така, както беше заключена. Само че открихме и друга възможност.

Джо Петигру усети леко смъдене по кожата на слепоочието си. Устата му пресъхна, а езикът сякаш стана по-дебел и твърд. Едва не загуби контрол. За малко да каже: „Няма друга възможност!“ Просто няма. Ако имаше, всичките ми усилия стават смешни. Защо ми беше прахът на професор Бинго? Защо, по дяволите, трябваше да стоя до прозореца и да чакам ченгето да счупи стъклото и да влезе вътре и после току зад гърба му, на не повече от три метра, да изляза на верандата и тихичко да се измъкна? Защо трябваше да си правя целия този труд и после да се пазя от хаотично движещите се хора по улиците, да не мога едно кафе да изпия или да отида където искам и да не мога дума да обеля с никого — защо трябваше да правя всичко това, ако е могло да изляза от стаята по друг начин, дошъл на ума на две ченгета?

Не го каза. Но мислите му се отразиха по някакъв начин на лицето му. Редър се наведе още по-напред и върхът на езика му се показва между устните. Уолдман въздъхна. Странно как не им бе

хрумнало — нито на него, нито на Макс — че може и двете убийства да са дело на един човек.

— Котлето — каза той със спокоен, безразличен тон.

Очите на Петигру се разшириха и той бавно обърна глава към двете решетки, закриващи котлето на парното — едната хоризонтална, другата вертикална, вкарана в стената между тази стая и вестибюла.

— Котлето ли? — отрони той и погледна отново към Уолдман. — Защо котлето?

— Направено е така, че да отоплява както всекидневната, така и вестибюла, вероятно с идеята, че топлината ще стига и до горната част на къщата. Между двете части на отоплителната система, тоест между двете стаи, има железен капак, закачен с лост. Целта му е да отвежда топлината, където искаш. Той може да покрива или едната, или другата вертикална решетка и да насочва топлината само към едното помещение, а ако е изправен и спуснат надолу, както го заварихме, топлината отива и в двете посоки.

— И може ли човек да мине оттам? — запита Петигру с учудване.

— Не всеки. Вие бихте могъл. Капакът се задвижва лесно. Пробвахме. Едно от нашите технически лица мина. Дупката е трийсет на петдесет сантиметра. Достатъчно широко за вас, господин Петигру.

— Значи съм ги убил и съм излязъл оттам — заключи Джо Петигру. — Аз съм гениален. Наистина гениален. И после съм върнал решетките на място.

— Никак не е трудно. Те не са завити с винтове, държат се на място благодарение на тежестта си. Изпробвахме и това, господин Петигру. Сигурни сме. — Уолдман разроши черната си къдрава коса. — За съжаление, това не решава напълно проблема.

— Така ли? — Кръвта на Джо Петигру пулсираше в слепоочието му. Неумолимо, гневно, тежко. Чувстваше се изморен. Дълго и постепенно натрупвана умора. Да, вече беше много изморен. Пъхна ръка в джоба и напипа смачканата кутия с праха, увита в хартиена салфетка.

И двамата детективи настръхнаха. Ръката на Редър се плъзна към хълбока. Той пренесе тежестта си напред върху стъпалата.

— Емфие — успокои ги Джо Петигру.

Уолдман се изправи.

— Дайте ми го — рязко заповяда той и се надвеси над Джо Петигру.

— Просто емфие. Съвсем безобидно. — Джо Петигру разви салфетката и я пусна на пода. Вдигна счупената капачка на кутийката и докосна с пръст белия прах — беше останало не повече от супена лъжица. Две хубави смръквания, не повече. И щеше да си осигури почивка.

Той обърна кутийката и разпиля праха на пода.

— Никога не съм виждал емфие с такъв цвят — отбеляза Уолдман. Взе празната кутийка. Надписът върху смачканата капачка бе зацапан. Можеше да се прочете, но с известно усилие.

— Емфие е — увери ги отново Джо Петигру. — Не е отрова. Или поне не такава, каквато си мислите. Не ми трябва повече. Ще довършите ли анализа си, лейтенант?

Уолдман отстъпи назад, отдалечавайки се от Петигру, но не се върна на стола си.

— Другият довод против убийството е, че няма смисъл — това е в случай, че Грийн е удушил жена ви. Аз не се бях сетил за друга възможност, докато вие не я споменахте, от което излиза, че сте доста умен, господин Петигру. Ако пръстовите отпечатащи по врата й — а те са много ясни и ще станат още по-ясни — са от вашите ръце, няма какво повече да се говори.

— Но не са — заяви Джо Петигру и разпери пръсти, обърна ръцете си с дланите нагоре. — Би трябвало да видите разликата. Ръцете на Портър Грийн са два пъти по-големи от моите.

— Ако е така, господин Петигру — гласът на Уолдман вече беше с един тон по-висок и по-силен, — и жена ви е била мъртва, когато сте застрелял Портър Грийн, вие сте постъпил много глупаво, като сте избягал и сте се обадил анонимно в полицията, защото дори и да е било преднамерено убийство нямаше да се намери съдебен заседател, който да ви обвини в нещо повече от непреднамерено убийство — имал сте съвършено оправдание — самозащита... — Уолдман вече говореше много силно и ясно, макар да не викаше. Редър го наблюдаваше, възхитен против волята си. — Ако просто бяхте вдигнал телефона да съобщите в полицията, че сте го застрелял, защото сте чул писъци, слязъл сте долу с пистолет и този мъж — полугол, с изподрано до кръв лице — се е втурнал срещу вас... — гласът на Уолдман

затихна — ...и сте го прострелял, тласнат от инстинкта си за самосъхранение. Всеки би повярвал — завърши той тихо.

— Аз видях одраното му лице едва след като го застрелях — промълви Джо Петигру.

В стаята се възцари мъртва тишина. Уолдман стоеше с отворена уста, последните му думи още висяха на устните му. Редър се засмя. Отново посегна към кобура си и извади пистолета.

— Беше ме срам — продължи Джо Петигру. — Срамувах се да го погледна в лицето. Срамувах се заради него. Не можете да ме разберете. Не сте живял с нея.

Уолдман мълчеше с увиснала брадичка и умислен поглед. Направи крачка напред.

— Това е краят, господин Петигру — тихо каза той. — Беше интересно и малко болезнено. Сега се налага да отидем където трябва.

Джо Петигру остро се изсмя. Само за миг Уолдман се изпречи с тялото си пред Редър. Джо Петигру се стрелна встрани от стола си, извъртя се сякаш във въздуха като котка и се озова на вратата.

Редър му извика да спре. После стреля — твърде бързо. Куршумът се заби в Джо Петигру — тялото му прелетя през целия вестибюл и се блъсна в отсрещната стена с разперени ръце. Той се поизвърна и седна, опрял гръб на стената с отворена уста, очите му също бяха отворени.

— Ама че тип — процеди Редър и вдървено мина покрай Уолдман. — Бас лоя, че е видял сметката и на двамата.

Наведе се, после се изправи и се обърна.

— Няма нужда от линейка — отсече той. — Без да искам. Ти ме затрудни.

Уолдман застана на прага. Запали нова цигара. Ръката му леко трепереше. Той я погледна и замахна да угаси клечката кибрит.

— Да ти е хрумвало някога, че можеше да се окаже абсолютно невинен в крайна сметка?

— Никакъв шанс, лейтенант. Абсолютно никакъв. Колко са ми минали през ръцете.

— Колко какво? — запита хладно Уолдман. Черните му очи гледаха студено и гневно. — Видя, че го обискирах. Знаеше, че не е въоръжен. Колко далече щеше да избяга? Уби го ей така, да се изперчиш. Друга причина нямаше.

Мина покрай Редър и се наведе над Джо Петигру. Плъзна ръка под самото му и я сложи върху сърцето. Изправи се и се обърна.

Редър се потеше. Беше присвил очи и цялото му лице изглеждаше неестествено. Все още държеше пистолета.

— Не съм те видял да го обискираш — възрази той с надебелял глас.

— Значи ме мислиш за пълен глупак — студено отбеляза Уолдман. — Дори и да не лъжеш, а ти лъжеш.

— Може да класифицираш действията ми, но не и да ме наричаш лъжец — дрезгаво заяви Редър и леко вдигна пистолета. Уолдман сви устни презрително, без да каже нищо. След малко Редър дръпна затвора на пистолета назад и духна в цевта, после прибра оръжието в кобура. — Допуснах грешка — призна той с несвойствен глас. — Наречи го както искаш. И по-добре си намери друг партньор. Да... Стрелях прибързано. А този можеше и да е невинен, както каза ти. Ама луд. Най-много да го бяха осъдили на година или девет месеца. И после щеше да си живее щастливо без Гладис. А аз му попречих.

— Че е луд, луд е, в известен смисъл, няма съмнение — съгласи се Уолдман, едва ли не разчувстван. — Но е възнамерявал да убие и двамата. По всичко личи. И двамата го знаем. И не е излязъл през решетките на отоплението.

— Хъ — възкликна Редър, очите му се разшириха, а ченето му увисна.

— Наблюдавах го, когато му го казах. Това, Макс, от всичко, което му съобщихме, бе единственото, дето наистина го изненада.

— Оттам трябва да е излязъл. Откъде другаде?

Уолдман кимна, после сви рамене.

— Просто не сме открили друг начин, да речем, а сега и не се налага. Ще се обадя в участъка.

Мина покрай Редър, влезе във всекидневната и седна до телефона.

Някой позвъни на входната врата. Редър погледна към Джо Петигру, после към вратата. Тихо прекоси вестибюла, застана зад вратата, отвори я не повече от двајсетина сантиметра и погледна навън. Отпред стоеше висок кокалест мъж, който изглеждаше съсухрен и носеше цилиндър и вечерна пелерина (макар Редър да не знаеше за

какво служи и как точно се нарича тази дреха). Беше блед, с много хлътнали черни очи. Свали си шапката и се поклони.

— Господин Петигру?

— Зает е. Кой го търси?

— Сутринта му оставих мостра от един нов вид емфие. И се питах дали му е харесало.

— Господин Петигру не иска никакво емфие — увери го Редър. Странна птица. Откъде ги изкопават такива? Май ще бъде добре да изследват праха за кокаин.

— Е, ако поиска, знае къде да ме намери — учтиво отвърна професор Бинго. — Приятен ден ви желая. — Докосна периферията на шапката си и се обърна. Тръгна бавно, с голямо достойнство. На третото стъпало го настигна грубият полицейски глас на Редър (все по-рядко го използваше напоследък).

— Елате за малко, докторе. Може да се наложи да говорим с вас за праха. На мен не ми прилича на емфие.

Професор Бинго спря и се обърна. Ръцете му бяха скрити под вечерната пелерина.

— А вие кой сте? — попита той с непринудена наглост.

— Полицай. В тази къща е извършено убийство. Може да е свързано с този прах...

Професор Бинго се усмихна.

— Аз съм в делови отношения с господин Петигру, господин полицай.

— Върнете се веднага! — излая Редър и рязко широко отвори вратата. Професор Бинго надникна във вестибюла. Сви устни. Но не мръдна от мястото си.

— Виж ти, това прилича на господин Петигру там на пода — каза той. — Болен ли е?

— По-лошо. Мъртъв е. А вие се върнете тук, както ви казах.

Професор Бинго извади ръка изпод пелерината. В нея нямаше оръжие. Редър бе посегнал към кобура си, но си отдъхна и отпусна ръка.

— Мъртъв, а? — професор Бинго се усмихна почти весело. — Е, не трябва да позволявате това да ви разстройва, господин полицай. Някой, предполагам, го е застрелял при опит за бягство?

— Ела тук веднага! — викна Редър и тръгна да слиза по стълбите.

Професор Бинго махна с дългата си бяла ръка.

— Горкият господин Петигру, всъщност той бе мъртъв от цели десет години. Просто не го знаеше, господин полицаи.

Редър вече бе слязъл по стълбите. Ръката го сърбеше да извади пистолета отново. Нещо в очите на професор Бинго накара кръвта му да изстине.

— Имали сте проблем, предполагам — каза учтиво професор Бинго. — Сериозен проблем. Всъщност нещата са много прости.

Извади грациозно дясната си ръка изпод пелерината. Палецът и показалецът, притиснати един към друг, поеха към лицето.

Професор Бинго смръкна щипката прах.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.